

tes i republicans motivant la aliança electoral d'aquestos partits en les eleccions municipals de Novembre de 1905, va formar-se en les immediates celebrades en el mes de Maig de 1909 un poderós moviment anomenat Popular.

Els caciquistes, invencibles avans, varen perdre les eleccions verificades en els mesos de Maig i Decembre de 1909.

Devant d'aquest fracàs, i no poguent atacar a la Popular per la evidència de la seva honrada i profitosa gestió, els elements caciquistes varen iniciar i sostenir una llarga i apassionada campanya contra la Popular perquè en ella hi figuraban elements carlins.

Aprofitant-se de l'atmosfera que'ells mateixos havien creat, els caciquistes, incapassos de fer un mitin i avergonyits de lo que's pogués dir per els populars, varen enviar al mitin celebrat en l'Unió Lliberal com preparatori de la campanya electoral de Novembre de 1911, un nucli d'assalariats i matuturs que al crit de *fora carlins* i entre mitg dels majors insults als capitosts de la Popular, varen impedir la celebració del mitin.

Diem que aquells perturbadors eran assalariats i matuturs perquè els elements políticament anticarlistes o sigan els radicals, en aquella ocasió estaven reunits en el seu centre, celebrant junta general. I està clar que si'ls radicals estaven congregats en el seu cassino a l'hora del mitin de l'Unió Lliberal, no podien ser a la mateixa hora en altre lloc a perturbar l'acte de pública manifestació que 'ls populars iniciaven en l'Unió Lliberal.

Els prohoms caciquistes entre tant esperaven en el Centre anomenat lliberal de la plassa, als matuturs perturbadors i allí varen felicitarlos en discursos que semblaven una felicitació i eren la continuació de les arengues amb que se'ls havia enardit per a que anessin a perturbar el mitin.

Fent ús de totes les males arts, varen guanyar els caciquistes aquelles eleccions de Novembre de 1911.

El tretze de Juliol de 1912 el requeté sortit del Centre Tradicionalista del Vallès, domiciliat al carrer de Sans n.º 18 o siga el local on avui té la seva redacció i administració el periòdic jaumí, titulat *La Lealtad Vallesana*, va anar a perturbar un mitin que en l'Unió Lliberal celebraven elements republicans.

Una sobtada agressió amb ganivets i revólvers, va produir la mort del radical Masó i greus ferides a varis concurrents al mitin.

En aquella ocasió va morir també el tradicionalista Vila.

Els caciquistes varen publicar el dijous següent una fulla per a concitar contra'ls populars les iras del poble, indignat contra'ls carlins per la sagnant jornada del dia 13.

Mes tard va portarse aquí un doble joc: el de protestar públicament contra'ls carlins i oferirlos hi apoi, en secret.

Els republicans varen intentar un mitin per a protestar de l'agressió ressenyada.

L'autoritat, representada a Granollers per els caciquistes va prohibir la celebració del mitin commemoratiu preparat per un any després del mitin trágic.

Mes tart en Torras i en Barangé, volguentse ajuntar i comprenent que la seva unió produiria a Granollers pessim efecte, varen volguer justificar-la dient que anaben a defensar la llibertat.

Els caciquistes que en una ocasió varen privar amb els maüers al carrer la manifestació commemorativa del 17 de Janer podrien presentarse com a defensors de la llibertat.

Per seguir la comedia varen acordar una subvenció per a les escoles llibres de l'Unió Lliberal, els mateixos que havian siliat per fam al «Ateneu Obrer».

Per continuarla en Barangé que havia ofert subvencionar i havia subvencionat particularment les noves escoles catòliques, va fer-se esborrar de la llista per por de que li critiquessin els elements partidaris de la escola neutra.

Va rebaixarse la subvenció a les funcions religioses i's va pendrer el trascendental (?) acord de suprimir l'almoïna de dos rals que cada regidor feia al assistir als oficis que en diades assenyalades se celebran en la Iglesia Parroquial.

Ja en escena, els mateixos que en altres anys havian votat contra la manifestació del 17 de Janer i l'havian impedida mitjansant els maüers, varen acordar no solsament que hi assistís aquest any el Municipi, sino també que's fes acompanyar per els empleats municipals.

Aixís arivém al dia en que varen celebrarse'ls actes commemoratius del 17 de Janer.

La majoria del Ajuntament hi va assistir com un sol home.

Pero sobrevé un pacte entre'ls caciquistes i determinats elements carlins i ¡oh miracle! llegiu el periòdic jaumí i'l que fan els que's titulan demòcrates.

Per ambos periòdics veureu que s'ha enfundat la bandera lliberal a fi de no exasperar als carlins i captar els seus vots.

Llegiu els dos periòdics i veureu com el carlí diu que necessitan un candidat que prometi i garanteixi la defensa dels drets de la Religió. Afeixeix que ja *se han hecho algunos tanteos* i que mes endavant ja posarán als seus lectors al corrent de lo que resulti. En el mateix article's diu que'ls homes de la «Lliga» representan a Catalunya una política suicida per a la Religió.

Conseqüència que vol deduirse. Si aquí no's presenten mes que un candidat de la Lliga Regionalista (a la que titlla de antirreligiosa) i un altre candidat, els vots dels catòlics han de ser per l'altre.

El mateix dia el periòdic dels que's titulan demòcrates deia en lloc preferent que han de 'defensar *«las libertades compatibles con la ley moderna, con el antiguo fuero, con la tradición y con el progreso»*.

«Fuero y Tradición» paraules eminentment carlistes fins al punt de que aquestos s'anomenen tradicionalistes.

Llegiu lo que diu el diari carlí:

«Decíamos en el número anterior que hay que prepararse con tiempo en las elecciones, trabajando por el bienestar de nuestra Comarca, pidiendo, al candidato que nos ofrezca más garantías, acto de promesa para que nuestra Santa Religión tenga toda la protección a que es acreedora pues que sin ella, no hay paz pública duradera, ni moralidad en las costumbres, ni bienestar social posible.

No pierda esto de vista todo elector. No lo olvide el candidato,

Sabemos que se han hecho ya algunos tanteos, y más adelante ya pondremos al corriente de lo que resulte, a nuestros lectores».

«¿Es, o no es cierto, que, hoy día y siempre, esta política, suicida en lo religioso, está sostenida, en nuestra amada Cataluña, por los hombres de la Lliga?»

Llegiu are lo que diu el diari dels soi-dissants demòcrates:

«Frente a la política imperialista y de negociaciones de la «Lliga», al distrito de Granollers, le cabe la alta, la altísima honra de oponer toda una política de constante afirmación y abierta a todas las libertades compatibles con la ley moderna y con el antiguo fuero, con la tradición y con el progreso.»

Además aquet diari publica en últim terme una nota dient que han retirat entre altres originals la *reseña de los actos celebrados el domingo en conmemoración del 17 de Enero de 1875*.

Silenci. Silenci, ¡Que'ls carlins belicosos no s'enfadín!

El setmanari carlí no's llegeix a Granollers, han pensat els caciquistes. En ell pot donarse significació carlista a la candidatura, sense que'ls elements lliberals se'n donguin compte.

L'altre setmanari que barreixi les paraules llibertat i progreso amb les de fuero i tradició i aixís *tutti contenti*.

¿Voleu una altre prova de la comedia que s'està representant?

Hi ha en l'Ajuntament una sollicitud per a que's subvencioni les escoles catòliques.

La majoria consistorial no formula dictamen, esperant que passin les eleccions. Aixís se manté en equivoc als partidaris i als contraris. Als primers fentlos creurer que s'otorgará la subvenció. Als segons fentlos suposar que será negada. Aixís poden pescarse'ls vots d'uns i altres.

Are es posible que devant el clamoreig que tot aixó ha produït se publiqui una mansa ressenya dels actes commemoratius del 17 de Janer.

Lo que no's publicarà será lo que en contra dels carlins varen dir els senyors Algaró i Montañá en el mitin que en Torras va presidir fa quinze dies a l'Unió Lliberal.

No ho feu, no, que'l requeté s'enfadaria.

NOTES

La noticia d'haverse firmat un pacte entre els elements *soi-dissants* lliberals i els jaumins, ha causat sensació entre els primers, perquè comprenen que, una vegada mes, han siguts traïts pels seus capitosts.

La noticia ha sigut confirmada per la manifestació d'algún dels interessats, per la actitud del periòdic local lliberal i per la presència d'un caracterisat carlí en l'acte de la proclamació den Boét.

El contracte obliga als jaumins a votar la candidatura Boét, i a moviliar el requeté per a ferla triomfar violentament, a canvi del apoi que els lliberals donarán, gestionant l'indult del jaumí condemnat pels successos occurruts a «La Unió Lliberal», el tancament de la escola neutra, el restabliment de les suprimides subvencions del Ajuntament per a funcions religioses i la concessió d'altre a una escola.

Aixís, tutti contenti.

* * *

En Torras, quan presentá sa candidatura en les passades eleccions provincials, deia que's proposaba disputar el lloc que ocupaba en la candidatura el senyor Pericas, jaumí.

Ara, per lo vist ha canviat de pensament, cosa ben estranya, tractantse d'un polític tant sério i conseqüent, ¿veritat?

Ara vá de bráset amb el jaumins per a combatre a nostre candidat, ex-correligionari seu, durant una curta temporada.

Bon profit.

* * *

Un comité electoral constituït per en Bigas, conservador; Barangé, lliberal; Viader, jaumí; i Torras, ex-republicà, ex-regionalista, ex-popular i ara com ara lliberal, en qualsevol altre país del mon, on la política se fá seriosament repugnaria, aquí es cosa a la que estém avesats.

¡Quin fàstic!

* * *